

Rivna tingshus i Valkebos och Gullbergs härad

Undersökning och text av Lars Montelius,
fd chefsrådman vid Linköpings tingsrätt

Tings- och rådhusinventeringen 1996 – 2007

Eva Löfgren
Ylva Blank
Henrik Borg
Elsa Trolle-Önnerfors
Johanna Roos

Valkebos och Gullbergs häraders tingsställe i Linköping

Byggår: 1877-1878

Om- och tillbyggt: 1912-1913

Arkitekt: anlätades inte förrän vid om- och tillbyggnaden

Byggmästare: P.G Björn från Örebro

Tingshus: 1918–1923

Tingslag: Valkebo och Gullbergs härad

Övrigt: Gården nr 1 St Pers kvarter tillhörde de många fastigheter som förstördes vid den stora branden 1700, men det dröjde inte länge förrän den var återuppbyggd. Större delen av gårdens byggnader ödelades på nytt av eld 1864. Då gården såldes ett halvår senare var den endast nödortfittigt iståndsatt. De nya ägarna uppdrog 1877 åt byggmästaren P.G Björn att uppföra ett tvåvåningshus på fastigheten och detta stod färdigt följande år. Den gamla gårdskaraktären bibehölls; på gården fanns bland annat stall och magasin, vilka tidigare återuppförts efter branden 1864. 1902 såldes gården till Hushållningssällskapet. Under åren 1912-12 verkställde sällskapet en genomgripande ombyggnad och tillbyggnad efter ritningar av professor I.G Clason, varvid gården förändrades till en modern fastighet. Valkebo och Gullbergs härads tingssammanträden hölls åren 1918-1923 i Hushållningssällskapets sammanträdeslokal i husets tredje våning. Huset och två angränsande mindre byggnader revs 1972 för att bereda plats för den stora byggnad där tingsrättens nuvarande lokaler är inrymda

Gullbergs härads tingshus i Sjögestad

Tingshus: 1699–1758

Övrigt: Tingsstuga flyttad till Sjögestad från Vreta Kloster. I domboken för hösttinget 1699 har antecknats att tingenet hållits ”wijd Sjögestad gästgifwaregård uti den ifrån sitt förra Tingsställe dijt transporterad TingzStugu”. Det är inte sannolikt att tingsstugan, som var en liten obetydlig enplansbyggnad, genomgick någon större förändring i samband med att den flyttades. Tingshuset utplånades i en brand i oktober 1758. Medan ett nytt tingshus byggdes, hölls tingen på Bergs gästgivaregård och på Brunnby gård (även kallad Brunneby eller Brunby). Redan hösttinget 1759 kunde hållas i det nya tingshuset.

Gullbergs härads tingshus i Vreta Kloster

Tingshus: 1680–1699

Övrigt: På en karta 1696 över Vreta klostrets kyrka och prästgård markeras ett hus strax sydväst om kyrkan såsom ”Klåckare gårdh och tingsstugu”. Stugan var en liten enplansbyggnad. Den flyttades 1699 till Sjögestad eftersom det där fanns en gästgivaregård. Denna finns angiven på en karta över Sjögestad övre Holme 1695.